

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 33.

(Lännummer 10 Cts.)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 11 JUNI 1925.

(Lännummer 10 Cts.)

No. 24.

Norsk 100-årsfest i Amerika

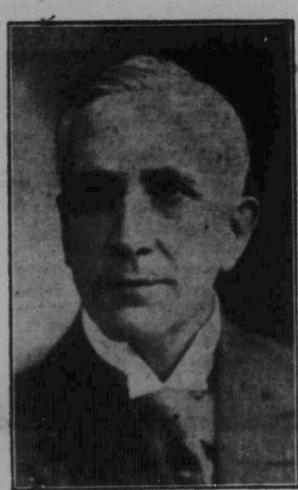
Etthundra tusental norskar fira minnet av norsk emigration till U. S.

Stående från vänster till höger: E. A. Finness, fru Margit Cleven, C. T. Kummen, R. O. Sigmond. Sittande från vänster till höger: O. H. Walby, J. Villardson, P. M. Dahl.

Knute Haddeland.

P. M. Dahl.

Det var med ett vackert solsken och ett i alla beaktligt väder, som norskar från hela Canada möttes i Winnipeg i fredags den 5 d. då de anlände hit på väg till sin 100-årsfest i Minneapolis-St. Paul. Redan tidigt på morgonen infann sig de första på Travellers Hall, som man hyrt för detta ändamål. Där registrerade de resande sina namn samt omhändertogs på alla sätt. Sammanlagt 170 personer antecknades. Bland de resande märktes den 83 år gamle Mathias Norman från Dur-buc, Sask., och konsul Hendricks från Outlook, Sask. Vid 11-tiden serverades lunch av föreningen Nordkap och den norska luth. kyrkans kvinnoförening. Fort-

Nelson Fish Co. hade gjort för god sovel. Av de resande lade man särskilt märke till de 50 norskar från Alberta vilka kommo under dr Nordbyes ledning. De buro blå band med inskriften: "Norse Canucks from Alberta." Från Viking kom och en mindre skara under ledning av mr J. E. Kringsen och de vore föredda med inskriften "Viking, Alberta, Canada." Vid tiden intogs förfriskningar, och senare tackade konsul Hendricks kommittén och damerna för mottagandet och gav gratiher. På aftonen avgick hela skaran i ett extratåg på 8 vagnar, som fylldes av (Forts. å sid. 4.)

Ny federal politik för fraktsatserna

Crow's Nest Pass taxorna upphävas med undantag av för spannmål och mjöl. Järnvägskommissionen får ett viktigt uppdrag.

Den federala regeringen har nu kungjort sin politik, vad beträffar järnvägarnas fraktsatser, genom publicerandet av ett order-in-council-beslut. Enligt detta beslut får järnvägskommissionen i uppdrag att verkställa en "grundlig och fullständig undersökning av hela problemet om järnvägarnas fraktsatser i Dominion". I detta beslut, som auktoriserar sådana undersökningar, påpekas, att "politiken av likställighet av fraktsatserna bör erkännas till största möjliga utsträckning, såsom varande det enda sätt att likställa alla delar av Canada och såsom varande den bästa metoden att möjliggöra utbytet av varor mellan de olika delarna inom Dominion såväl som att uppmuntra industrier och jordbruk samt utveckling av exporten."

och prarieprovinserna, kommer att placeras under jurisdiktion av kommissionen. På basis av detta beslut kommer regeringen att denna vecka framlägga sitt lagförslag. Detta beslut har framkallat livliga diskussioner i österns medlemmar i underhuset synas i allmänhet godkännandet, under det att prarieprovinserna hysa delade åsikter därom. Robert Forke har uttryckt sin tillfredsställelse över att taxorna på spannmål och mjöl kvarstodo, men skulle ha velat haft dem utsträckt till andra nödvändighetsvaror. De progressiva åro på det hela missnöjda med detta beslut samt komma med iver och stridslust avvakta utgången. Sovjetbudgeten för det löpande fiskalårstet stiger till 2,558 miljoner rubler både för debit och kredit.

Järnvägskommissionen garanteras visserligen full frihet i sin undersökning, men med ett undantag, nämligen att maximumtaxorna på spannmål och mjöl såsom fixerade i Crow's Nest Pass Act icke få överskridas, och det säges därom följande: "Kommittén är av den åsikten, att allienstund produktionen och exporten av spannmål och mjöl bilda en av huvudtillgångarna i Dominion, så är det önskvärdt att transporteringskostnaden för dessa produkter åtgärs för att uppmuntra och utveckla de stora vete- och spannmålsprovinserna, på vilkas utveckling Canadas framtid till stor del beror." Denna order-in-council syftar mot ekvivalens samt eliminerar Crow's Nest Pass taxorna med undantag av för spannmål och mjöl. Den väsentliga taxan, som var föremål för dispyt mellan järnvägskommissionen

och prarieprovinserna, kommer att placeras under jurisdiktion av kommissionen. På basis av detta beslut kommer regeringen att denna vecka framlägga sitt lagförslag. Detta beslut har framkallat livliga diskussioner i österns medlemmar i underhuset synas i allmänhet godkännandet, under det att prarieprovinserna hysa delade åsikter därom. Robert Forke har uttryckt sin tillfredsställelse över att taxorna på spannmål och mjöl kvarstodo, men skulle ha velat haft dem utsträckt till andra nödvändighetsvaror. De progressiva åro på det hela missnöjda med detta beslut samt komma med iver och stridslust avvakta utgången. Sovjetbudgeten för det löpande fiskalårstet stiger till 2,558 miljoner rubler både för debit och kredit. Djärv flykt över Nordpolen. Enligt uppgift från tyska och österriska flygförare, som varit i Alaska, och därifrån å ena sidan till Japan, å andra till San Francisco. Den första flygningen beräknas taga omkring fem a sex dagar i anspråk och skulle utgå på en protur för planerad post och passagerarströf till inflydes mellan Tyskland och Japan och Förenta Staternas västkust. För ändamålet skulle byggas ett luftskepp av vid pass samma typ som "ZR-3" (Los Angeles) men större och mera motståndskraftigt. 30 medlemmar av en kommunistisk organisation i Lisabon ha deporterats till portugalska Guinea i Afrika.

Ottawa godkänner McArthurs stortade projekt.

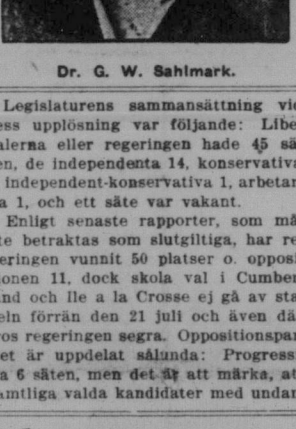
En pappersmassfabrik kommer nu att byggas i Manitoba detta år, men man vet ännu icke var.

Det federala kabinettet sammankallade den 6 d. samt antog genom order-in-council de förslag, som av Manitoba-regeringen överlämnats med bänyn till McArthur koncessionerna för pappersmassvev. Därigenom får mr McArthur rättighet att utbyta skifte 1A, som han ägt i sex år, för området i skifte 2 på östra sidan av Lake Winnipeg. Därigenom är Manitoba försäkrad om att detta år få ett ständigt pappersmassvev och pappersfabrik. Travers Sweetman, K. C. Juridisk rådgivare för Spanish Paper Co., yttrade med anledning därav sågda dag: "Jag är förtjust över att höra att denna order-in-council har blivit under-tecknad, och vi åro redo att starta genast." Justitiedepartementet säges uppdraga en överenskomme mellan J. D. McArthur och regeringen. Den förre kommer att bilda ett bolag samt till detsamma överflytta sin koncession för pappersmassvev och kraft. Därefter kommer Spanish River Paper Co. att tillförsäkra sig det kontrollerande intresset i McArthur Co. samt starta med arbetet. Var fabriken skall förläggas är ännu icke bestämt, men det talas om Pine Falls och Fort Alexandria. Fabriken kommer att kosta \$8,000,000 med en kapacitet av 100 ton dagligen. För att ha skjutit sin faders åskärinna har den 16-åriga Lucille Wunsch i Chicago frikänts.

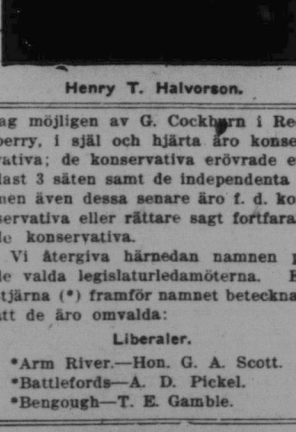
Den lysande segern för Dunning

Regeringen erövrar 50 platser o. oppositionen får nu nöja sig med endast 11 säten.

Det provinshallva valet i Saskatchewan, vars resultat vi då omnämnde i allra störst korthet, var för många en överraskning. Visserligen hade man väntat att Dunning skulle segra, men vad man icke väntat var, att han skulle komma tillbaka med en förstärkt skara. Legislatorens sammansättning vid dess upplösning var följande: Liberalerna eller regeringen hade 45 säten, de independenta 14, konservativa 1, independent-konservativa 1, arbetarna 1, och ett säte var vakant. Enligt senaste rapporter, som måste betraktas som slutgiltiga, har regeringen vunnit 50 platser o. oppositionen 11, dock skola val i Cumberland och Ile a la Croise ej gå av stapeln förrän den 21 juli och även där tror regeringen segra. Oppositionspartiet är upplöpt sålunda: Progressiva 6 säten, men det är att märka, att samtliga valda kandidater med undan-

Legislaturens sammansättning vid dess upplösning var följande: Liberalerna eller regeringen hade 45 säten, de independenta 14, konservativa 1, independent-konservativa 1, arbetarna 1, och ett säte var vakant. Enligt senaste rapporter, som måste betraktas som slutgiltiga, har regeringen vunnit 50 platser o. oppositionen 11, dock skola val i Cumberland och Ile a la Croise ej gå av stapeln förrän den 21 juli och även där tror regeringen segra. Oppositionspartiet är upplöpt sålunda: Progressiva 6 säten, men det är att märka, att samtliga valda kandidater med undan-

Legislaturens sammansättning vid dess upplösning var följande: Liberalerna eller regeringen hade 45 säten, de independenta 14, konservativa 1, independent-konservativa 1, arbetarna 1, och ett säte var vakant. Enligt senaste rapporter, som måste betraktas som slutgiltiga, har regeringen vunnit 50 platser o. oppositionen 11, dock skola val i Cumberland och Ile a la Croise ej gå av stapeln förrän den 21 juli och även där tror regeringen segra. Oppositionspartiet är upplöpt sålunda: Progressiva 6 säten, men det är att märka, att samtliga valda kandidater med undan-

Legislaturens sammansättning vid dess upplösning var följande: Liberalerna eller regeringen hade 45 säten, de independenta 14, konservativa 1, independent-konservativa 1, arbetarna 1, och ett säte var vakant. Enligt senaste rapporter, som måste betraktas som slutgiltiga, har regeringen vunnit 50 platser o. oppositionen 11, dock skola val i Cumberland och Ile a la Croise ej gå av stapeln förrän den 21 juli och även där tror regeringen segra. Oppositionspartiet är upplöpt sålunda: Progressiva 6 säten, men det är att märka, att samtliga valda kandidater med undan-

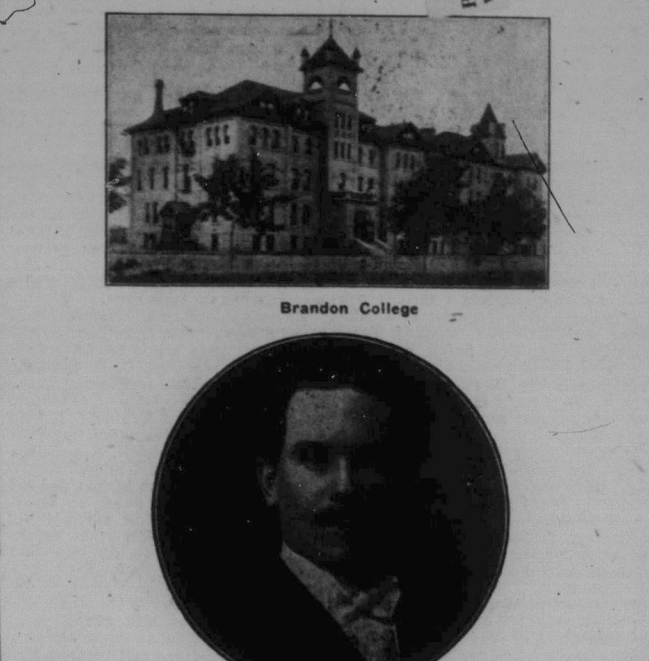
En väldig värmeväg går över Förenta Staterna.

Över 600 personer omkomna av hettan, som sträckt sig över östra o. västra staterna, kom den första lindringen i måndags. Regn och en skarp nedgång i temperaturen förbättrade situationen på en hel del håll. Under denna vecka ha nära 600 personer direkt eller indirekt omkommit på grund av hettan. De östra och de mellersta västliga staterna ha varit värst utsatta ej allena av värmen utan också av elektriska stormar och annat oväder. Ja, man kan betrakta väderleksförhållandena som en verklig hemsökelse. På många platser har temperaturen stigit till över 100 grader, under det att samtidigt södra Nevadas temperatur varit nära fryspunkten. Men om naturens makter anställt stora härjningar bland människorna, ha de varit ej mindre fördärliga, vad beträffar markens gröda. Man beräknar att skörden i år på grund därav blir 200 miljoner bushels mindre, vad spannmålen beträffar. Skörden av olika slag ha lidit stora förluster av frosten i maj och nu av denna oerhörda värmeväg, som nästan förbränd allt. Även i Canada har man fått en släng av eleven, i det att lördagen var den varmaste juni dagen i Ottawa på ett halft århundrade, i det att maximumtemperaturen då var 97 grader. Fyra dödsfall på grund av hettan ha inträffat i Montreal och sju i Ontario.

En betydlig minskning av veterarealen rapporteras från 21 länder på det norra halvklotet. Enligt meddelande från det internationella jordbruksinstitutet i Rom rapporteras en betydlig minskning av veterarealen i 21 länder. I fjol uppgick totalarealen sålunda till 129 miljoner acres för dessa länder, medan i år motsvarande areal är 127 miljoner acres, alltså en minskning uppgående till ungefär 1 1/2 procent. Övannämnda totalifra representerar omkring två tredjedelar av veterarealen på norra halvklotet, men utan undantag Ryssland och Kina. Generellt kan sägas, att utsiktarna för veterkördnen i år äro bättre än vid samma tidpunkt i fjol (medio av maj). I donauländerna, där skörden i fjol var dålig, ser det i år bättre ut. I Ungern väntas man sig en medelmätigt god skörd. Den franska veterarealen, omfattande såväl vinter- som vårvev, utgör nu 13,700,000 acres jämfört med 13,400,000 acres under 1924. Fördelst är var den franska veterkördnen god och avkastningen avsevärd över medelmätigt god skörd. Utsiktarna i år äro emellertid äro bättre, varför det är troligt, att 1924 års veterkörd, omfattande 282 miljoner bushels, kommer att överträffas. Utsiktarna för råg, horn- och havreskörderna i Frankrike äro ävenledes bättre än vid samma tidpunkt i fjol. Den finske löparen Paavo Nurmi erhöjde \$250,000 i U. S. för att bli professionell. The World Advertising Clubs ha i dagarna avslutat sin konvention i Houston, Texas. Nästa konvention kommer att hållas i Philadelphia. Italien och Belgien synas nu redo att betala. Oppna underhandlingar om betalandet av sin skuld till Förenta Staterna. Italien synes nu ha inlett underhandlingar med den amerikanska regeringen om betalning av den skuld på \$2,138,543,000, som det är skyldigt Förenta Staterna. Baron G. de Martino, den italienske ambassadören, avlade i dagarna ett besök i Förenta Staternas finansdepartement. Det föreligger inga konkreta resultat av denna konferens, men det är det första steget, som Italien tar i skuldfrågan. Ambassadören konfederade en och en halv timme med finansminister Mellon och underrekeretären Winston, vilka äro respektive ordförande och sekreterare i den amerikanska skuldfonderingskommissionen. Det uppgives, att ambassadörens ärende var att taga reda på finansministerns mening om skuldfrågan, och att det förekom fri diskussion om de problem, som Italien står inför, och den lag, som föreskrifver för den amerikanska administrationen de villkor, som måste upptäckas för de utländska gäldenärerna. Ambassadören gjorde det genast klart, att Italiens handling icke på något sätt berodde på Frankrikes hållning i skuldfrågan. Finansdepartementets Embetsmän ansågo, att ambassadörens besök var av den allra största betydelse. Den Italienska skulden diskuterades en (Forts. å sid. 5.)

Examen å Brand College

Trenne svenskar hava den lärdomsgåden Bache överört Arts.

Vid Brand College avslutningshögtidigheter eller "Convocation" den 26 juni erövrade även tre lovande svenskar B. A. graden. Deras fotografier synas härnäst. Mr. Sven Petré föddes i Sverige, avlade studentexamen vid Härnösands högre läroverk och studerade därefter under ett år inom den filosofiska fakulteten vid Göteborgs högskola. Efter ett års ytterligare studier vid Brand college han han nu avlagt fil. kandidatexamen. Han ämnar sig till lärarekallet. Han är son till majoren Petré i Hernösand. Miss Anna Hornfeldt föddes i Sverige och följde efter erhalten folkskollärover utbildning till Margo, Sask., där hon efter endast ett år i den publika skolan fullbordade åttonde graden till sina engelska skolkamraters förväning. Efter ytterligare tre år fullbordade hon elfte gra-

den vid Yorkton collegiate, varifrån hon kom till Brand. Efter fyra års träna studier vid Brand college har hon nu nått sitt mål. Elnuru ovanligt rikt begåvad på det intellektuella området, har hon funnit tid till idella värv och har redan tagit ledande intresse i den kristliga söndags-skol- och ungdomsverksamheten. Hennes studier är hemmansägaren E. A. Hornfeldt, Margo, Sask. Mr. Reuben Molberg är född på engelsk mark men duger likväl som helguts svensk. Han genomgick folkskolan i Midale, Sask., fullbordade elfte graden i akademien vid Brand college och har sedan bedrivit universitetsstudier i fyra år, tills han nu vunnit sitt efterlängade mål. Han har lärarekallet i sikte. Mr. Reuben Molberg är son till vår aktade landsman Samuel Molberg, sekreterare-kassör för Midales kommun, Midale, Sask.

Högprotektionismen får stort bakslag

Meighens motion nedröstas med 147 röster mot 37. J. T. Shaws nya skiljessälag antages. Spannmålskommissionen förflyttas.

Högprotektionisterna ledo i. v. ett förtorskande nederlag i underhuset, i det att Arthur Meighens motion om en omedelbar revision av tariffen i akt och mening att placera densamma å en bestämd och varaktigt protektionistisk basis nedröstades med 147 röster mot 37, vilket betydde en opposition av 110 röster. Liberaler, progressiva, independenta och J. S. Woodworth avgåvo sina röster emot densamma. I ett tre timmars långt tal pläderade mr Meighen för en nationell politik av högprotektionism som det enda medlet att återställa den nationella välmågan och han brukade de starkaste uttryck, som språket har. Han sade sig icke pålyra protektionistisk varken för farmaren, arbetaren eller arbetsgivaren eller någon annan utan i hela Canadas namn. Premiärminister King förklarade, att hans regering var i absolut opposition till den av mr Meighen advocerade politiken och Robert Forke gjorde detsamma samt uttrydde, att protektionism var ett ekonomiskt krig, som eventuellt måste uppgivas. Han ansåg med rätta att tillståndet i Europa i dag var en följd av den protektionistiska principen.

Men i trots av att han brukade hela sin vältalighet och hela sin intelligens lyckades han ej ömvända någon. Premiärminister King förklarade, att hans regering var i absolut opposition till den av mr Meighen advocerade politiken och Robert Forke gjorde detsamma samt uttrydde, att protektionism var ett ekonomiskt krig, som eventuellt måste uppgivas. Han ansåg med rätta att tillståndet i Europa i dag var en följd av den protektionistiska principen. Mr. T. J. Shaw av Calgary West vann den 4 d. i trots av ett förenat motstånd från de fransk-canadensiska medlemmarna en seger för sitt skiljessägsförslag, enligt vilket kvinnorna skulle tillerkännas samma rättigheter som mellan i frågan om att erhålla skiljessäga. Hans förslag var endast avsett att tillämpas i de fyra västra provinserna, vilka nu äro rätt att genom sina domstolar bevilja skiljessäga. Förslaget antogs med 112 röster mot 61 efter att förut tillägge nedröstats samt ett förslag om att ajournera rönt samma öde. Spannmålskommissionens hufvudkontor kommer att flyttas från Fort William till Winnipeg, enligt ett beslut i form av ett tillägg till den nya spannmålslagen. Tillägget bestämdes också om att regeringen genom order-in-council kan öka medlemmarnas antal på rekommendation av kommissionen själv. Förslaget rönt det starkaste motstånd från konservativt håll. (Forts. å sid. 4.)

Bokrariet funnen uti Peru.

D. N. meddelar, att svenske vice-konsuln i Kallao i Peru, C. S. Stael von Holstein, kommit över en dyngrip bland gamla böcker. Konsul Stael von Holstein hade erbjöds köpa en mängd gamla buntor, som legat nedstuvade i en källare. Bland dessa hittade han ett exemplar av Defoes Robinson Crusoes förstat upplaga, tryckt 1719. Ett liknande exemplar såldes nyligen i Amerika för 5,000 dollars. Stael von Holstein hade för hela samlingen, bland vilka befanns sig flera buntor från 1500-talet, betalt 11,500 francs. Belägringstillståndet i Madrid har nu upphävts av spanska kungen. (Forts. å sid. 4.)

Belägringstillståndet i Madrid har nu upphävts av spanska kungen. (Forts. å sid. 4.)